

N.º SOLT
5
CÈNTIMS

Veu de la Plana

SEMANARI DEFENSOR DELS INTERESOS REGIONALS

N.º SOLT
5
CÈNTIMS

SOSCRIPCIÓ

Castelló, al mes..... 0'25 ptas.
Fora, trimestre..... 1 » »

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

COLÓN, 17, 2.º
Tota la correspondència a la Administració

SE PUBLICA TOTS ELS DIAPTES

No se tornen els originals en cara que no se publiquen

L' ADMINISTRACIÓ de VEU DE LA PLANA, prega a sons subscriptors de fóra que no estiguen al corrent en el pago dels rebuts, ho fasen sens demora, puix la notoria pujá del paper ha ocasionat en la mateixa enormes gastos, insoportables, si els que están en retrás del pago, no procuren posarse al corrent.

La raó de ser del nacionalisme

L' essència del nacionalisme pren forma en les entranyes de la realitat, tant ideal com material, puix si 'ls teòlegs consideraren a la nacionalitat com «creació de Deu», als atéus els constá sempre la uarietat ab que s' oferix la naturalesa: la raça, el medi físic i la llengua determinaren principalment diferències naturals i psicològiques entre 'ls habitants d' uns països i altres. La concurrència de dits elements doná llòc en tot temps a l' aparició de les nacionalitats, sens que pèr sa major o menor extensió territorial deixaren de mereixer tal nòm.

L' història ens mòstra que les grans nacions modernes s' han format del conjunt d' altres nacionalitats més petites, diventse el nexa que ara existix entre éstes, i que presidí a la constitució d' aquélles, més que a afinitats ètniques i espiritual i a interesos comuns que les unira, a la fòrsa militar i a l' ardidesa diplomàtica d' una d' elles, que lográ imposarse a la demés. Esta nacionalitat predominant fon sempre la cèlula d' oríge de les diferents nacions

actuals. En la Gran Bretanya, Inglaterra; en Alemana, Prusia; en Espanya, Castella...

Ara bé: com observá Montequieu, els pòbles, del pròpi módo que 'ls individus, una vegada posessionats del poder, tendixen a l' abús del mateix. Este abús se manifestá ostensiblement quant els pòbles dominadors portaren son deliri imperialiste más enllá del vincle de soberania que crearen, prenent, pera consolidar el llas polític que imposá la fòrsa, borrar la personalitat històrica dels pòbles sojugsats, substituintla per la pròpia, sens aturarse a pensar que a la desitjada unió espiritual havia de oposarse la diferenciació psíquica establerta per la naturalesa.

Tant es així, per lo que respecta a Espanya, que després del absolutisme cesariste dels Austries i del centralisme burocràtic del Borbóns, vigorisats a principis del passat segle ab les teoríes dels enciclopedistes de la Revolució francesa, encara el mateix Cánovas, al dictar la vigent ley de l' Estat, reconeixia en éll l' existència d' una «constitució interna». Cuatre segles d' unificació no han segut pròu pera conseguir l' unitat nacional, es a dir, l' unió espiritual dels espanyols, idea diferent de l' unitat política, que ha sobrevixcut hasta en els temps en que pogué creures en sa relaxació. Recordes, al efecte, l' hermós espectacle que oferí al mon l' Espanya defenent sa integritat territorial quan a l' invasió napoleónica, Ha segut, puix, tan gran la segona com la primera artificiosa. La geografia, l' història, la llengua i la llegislació, especialment, seguíxen determinant nòstra idiosincrasia nacional de sempre, pera mal ensòmni dels que, me-

drant de l' actual estat de còses en lo polític, defenen l' Estat central, tulelar i omnipotent, que veu com dos de les dites *regiones españolas*, on existix més viu el sentiment nacionaliste, son les més riques i florents d' Espanya.

Tan fondo i trascendental problema está plantejat en la majoria de les nació.is. La seua essència triomfa en elles, en major o menor escala, per la raó o per la fòrsa, tota vegada que l' nacionalisme se nodrix de lo qu' es substancia de les lleys més fonamentals i més oposades de nòstra existència l' amor i la lluita.

El nacionalisme es amor, perque escomensant en el sentiment de la patria nadiua, afecte tan natural com el recíproc de pares a fillés, i sens el cual no 's comprendia el de la patria orgánica, que formara l' història, finix no ya en procurar son millorament intel·lectual, moral i material, hasta arribar a posseir una literatura, art i producció pròpies, sino en desijar pera la més fácil consecució d' estos fins, l' autonomia, es a dir, la llibertat, el major be de l' hòme, que sóls deu condicionarse per les limitacions que la societat l' impone.

Una autonomia tan ampla com la permetixquen les circumstancies per que atravesa la patria orgánica, puix la nació gran, que ésta supósa, may fon més indispensable que ara, en qu' están en son apogeu d' una part les utopies igualitaries i universalistes, i d' altra les ambicions imperialistes de les més prósperes nacions, hui ben paleses, ab l' asót de la conflagració europea, que fan precisa l' unió dels pòbles de les que no ho estiguen tant, pera contindre la seua pujansa.

I, finalment, el nacionalisme es lluita, i siga la que siga la solució